

*Sprawozdanie
z realizacji Programu współpracy
pomiędzy samorządem miasta Elbląga
a organizacjami pozarządowymi
prowadzącymi działalność pożytku
publicznego w roku 2014*

Elbląg, kwiecień 2015 r.

Wstęp

Na terenie Elbląga zarejestrowanych jest ponad 400 organizacji pozarządowych, natomiast z samorządem elbląskim w skali roku kontaktuje się już ok. 150, z czego ponad 100 zabiega o wymierną współpracę z Urzędem Miasta. Głównymi zakresami współdziałania samorządu z organizacjami są wszelkiego rodzaju działania zmierzające do poprawy jakości życia mieszkańców Elbląga.

Organizacje pozarządowe swą największą aktywność przejawiają w sferze pomocy społecznej, ochrony zdrowia, pomocy osobom starszym oraz pomocy osobom niepełnosprawnym. Mówiąc o aktywności nie można pominąć grupy organizacji sportowych, w tym uczniowskich klubów sportowych, które zajmują się głównie rozwojem kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży. Przedstawiając aktywność organizacji pozarządowych należy podkreślić, że samorząd wspiera organizacje zarówno w formie dotacji na szczególnie potrzebne mieszkańcom działania, jak również w formie rzeczowej, przekazując niezbędny sprzęt oraz wystawiając rekomendacje do projektów ogłaszanych przez inne instytucje czy pomagając w nawiązywaniu kontaktów zagranicznych, a także udostępniając sale konferencyjne na spotkania.

Współpraca samorządu z organizacjami działającymi w sferze pożytku publicznego opiera się głównie na zasadach: pomocniczości, suwerenności, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. W myśl tych zasad samorząd traktuje organizacje pozarządowe jako równoprawnych partnerów i oczekuje od organizacji aktywnego uczestniczenia w pracach grup zadaniowych, organizowanych przez samorząd.

Współpraca elbląskiego samorządu wynika bezpośrednio z realizacji zapisów Strategii Rozwoju Elbląga, w której jednym z priorytetów jest wspieranie działań zmierzających do poprawienia warunków i jakości życia mieszkańców Elbląga oraz dążenie do tego, aby każdy z obywateli miasta miał szansę godnego życia i osobistego rozwoju na miarę swoich oczekiwań i aspiracji. O jakości życia mieszkańców miasta decydują przede wszystkim możliwości zaspokojenia ich różnorodnych potrzeb. Należy do nich zaliczyć nie tylko poczucie bezpieczeństwa, czy też właściwy stan miejskiej zieleni, ale również świadomość ekologiczną, ofertę placówek kształcących zdolną młodzież, czy też szeroki dostęp do dóbr kultury oraz obiektów sportowych.

Wspominając działania na rzecz mieszkańców Elbląga, nie można zapominać o grupie elblązan innej narodowości ogólnie nazywanych mniejszościami narodowymi.

Od wielu lat elbląski samorząd współpracując z organizacjami zrzeszającymi osoby innych narodowości udziela im pomocy przy organizacji ważnych dla tych społeczności wydarzeń i uroczystości. Ponadto podejmowane są działania mające za zadanie kultywowanie tradycji i kultury poszczególnych społeczności. Współdziałanie z tymi organizacjami wpływa znacznie na przełamywanie barier i integrację elblązan. Natomiast kooperacja z organizacjami mniejszościowymi oddziałuje korzystnie na partnerów, jakimi są organizacje i samorząd. Ilość inicjatyw podejmowanych

przez elbląskie organizacje pozarządowe oraz dobra współpraca i wzajemne relacje powodują, iż można wspólnie realizować szereg działań zmierzających do poprawy jakości życia mieszkańców Elbląga.

Aby usankcjonować współpracę samorządu z organizacjami pozarządowymi, ustawa *O działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* nałożyła na samorządy obowiązek uchwalania *Rocznych programów współpracy*.

Rozdział I Roczny program współpracy na 2014 rok.

W dniu 14 listopada 2013 r. elbląski samorząd Uchwałą Rady Miejskiej w Elblągu Nr XXVI/725/2013 przyjął do realizacji *Program współpracy pomiędzy samorządem miasta Elbląga a organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2014*.

Zgodnie z zapisami wyżej wymienionego Programu w roku 2014 współpraca elbląskiego samorządu z organizacjami pozarządowymi odbywała się przede wszystkim w formie:

- realizacji zadań publicznych z wykorzystaniem form finansowych i niefinansowych;
- wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności;
- konsultowania z organizacjami pozarządowymi projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji;
- konsultowania projektów aktów normatywnych dotyczących sfery zadań publicznych;
- tworzenia wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej;
- udzielenia na preferencyjnych warunkach organizacjom na działalność statutową lokali;
- współorganizacji konferencji i spotkań będących w kręgu zainteresowań organizacji;
- udostępniania na preferencyjnych warunkach organizacjom infrastruktury publicznej w celu realizacji zadań ze sfery pożytku publicznego;
- realizacji projektów partnerskich.

W myśl zapisów Programu Współpracy w roku 2014 perspektywicznym celem współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi – zbieżnym ze Strategią rozwoju miasta Elbląga – była poprawa jakości życia i pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych mieszkańców Elbląga.

Natomiast cele szczegółowe zostały określone na podstawie spotkań z przedstawicielami III Sektora, i były nimi:

1. Tworzenie warunków do wzmacniania istniejących organizacji pozarządowych, powstawania nowych organizacji i inicjatyw obywatelskich oraz rozwoju wolontariatu;

2. Tworzenie i rozwój współpracy, partnerstw wielosektorowych na rzecz rozwoju społecznego-gospodarczego miasta Elbląga;
3. Tworzenie warunków zmierzających do zwiększenia udziału organizacji pozarządowych w realizacji zadań własnych Miasta Elbląga (poprzez standaryzację i kontraktację zadań)
4. Aktywizacja społeczności lokalnej poprzez realizację działań mających na celu podniesienie aktywności społecznej mieszkańców w oparciu o kawiarenki obywatelskie, akcje społeczne, konsultacje społeczne, edukację obywatelską, itp.;
5. Działania zmierzające do wzmacniania poczucia odpowiedzialności za wspólnotę lokalną, swoje otoczenie, tożsamość historyczną, kulturalną oraz tradycję;
6. Tworzenie i rozwój oferty edukacyjnej, kulturalnej, społecznej, rekreacyjnej itd. organizacji pozarządowych skierowanej do mieszkańców;
7. Promocja i rozwój przedsiębiorczości, zwłaszcza społecznej.

Ponadto celem programu było również pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz zaspokojenie potrzeb mieszkańców miasta w szczególności poprzez określenie priorytetowych zadań publicznych na rok 2014 oraz zapewnienie udziału organizacji pozarządowych w realizacji tych zadań.

W realizacji zadań zapisanych w *Programie współpracy pomiędzy samorządem miasta Elbląga a organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2014* udział brały departamenty merytoryczne Urzędu Miasta Elbląga, czyli:

- Departament Kultury Sportu i Turystyki;
- Departament Społeczny;
- Departament Edukacji;
- Pełnomocnik Prezydenta ds. Organizacji Pozarządowych;
- Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska
- Departament Bezpieczeństwa, Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Informacji Niejawnych
- Biuro Prezydenta Miasta.

Ze względu na czytelność zapisanych zadań roczny program podzielono na zadania stałe, zadania priorytetowe oraz priorytety branżowe.

Rozdział II Współpraca Finansowa

1) Zadania stałe

W oparciu o przepisy ustawy *O pożytku publicznym i o wolontariacie* w roku 2014 elbląski samorząd przewidział do realizacji 26 zadań publicznych, które zostały podzielone na szereg działań i na podstawie konkursów ofert zlecone do realizacji organizacjom pozarządowym. Zadanie te skierowane były przede wszystkim do mieszkańców Elbląga i obejmowały bogaty zakres spraw.

Z godnie z zakresem pracy departamentów zaproponowano organizacjom realizację następujących działań:

Departament Społeczny:

1. Obszar zadaniowy: przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym (w ramach Miejskiego

Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych):

- a) Profilaktyka oraz pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna dla osób uzależnionych od alkoholu;
  - b) Działalność wychowawcza i informacyjna wśród dzieci i młodzieży w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi:
    - Dofinansowanie popołudniowych świetlic socjoterapeutycznych i opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży prowadzonych przez organizacje pozarządowe;
    - Wypoczynek letni dla dzieci i młodzieży organizowany przez organizacje pozarządowe;
    - Organizacja pozalekcyjnych zajęć dla dzieci i młodzieży;
    - Realizacja programów związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych i społecznych;
  - c) Wspomaganie działalności stowarzyszeń realizujących zadania związane z rozwiązywaniem problemów alkoholowych i społecznych (w tym dofinansowanie prowadzenia Domu dla bezdomnych);
    - Prowadzenie działań jako wsparcia psychologicznego, pedagogicznego oraz porad prawnych dla środowisk zagrożonych alkoholizmem oraz ofiar przemocy domowej;
    - Posiłki dla osób dorosłych z problemem alkoholowym;
2. Obszar zadaniowy: ochrona i promocja zdrowia:
    - a) Działania z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;
  3. Obszar zadaniowy: działalność na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych:
    - a) Organizacja pomocy sąsiedzkiej na rzecz mieszkańców Elbląga;
    - b) Realizacja programów z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych;
  4. Obszar zadaniowy: przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym związanych z narkomanią:
    - a) Zapewnienie profesjonalnej pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych i udzielanie porad rodzinom pozostającym w kryzysie;
  5. Obszar zadaniowy: Pomoc społeczna, w tym pomoc osobom i rodzinom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin (w tym dofinansowanie prowadzenia Domu dla bezdomnych)
    - a) Świadczenie usług opiekuńczych na rzecz mieszkańców Elbląga;
  6. Obszar zadaniowy: działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka:
    - a) Prowadzenie placówki wsparcia dziennego;
    - b) Prowadzenie ośrodka wsparcia i interwencji kryzysowej;

Departament Kultury, Sportu i Turystyki:

1. Wspieranie inicjatyw na rzecz kultury i dziedzictwa narodowego;
2. Turystyka i krajoznawstwo:
  - a) Popularyzacja krajoznawstwa oraz wspieranie różnorodnych form turystyki aktywnej;
  - b) Małe granty (organizacja imprez turystycznych);
3. Wypoczynek dzieci i młodzieży:

- a) Organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych;
- b) Organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży w okresie wakacji letnich;
  - 4. Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych:
- a) Popularyzacja sportu w środowisku osób niepełnosprawnych;
  - 5. Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej:
- a) Wspieranie szkolenia sportowego w różnych dyscyplinach;
- b) Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród dzieci i młodzieży;
- c) Wspieranie sportu w środowisku młodzieży szkolnej;
- d) Wspieranie wzrostu poziomu aktywności fizycznej wśród mieszkańców Elbląga;
- e) Małe granty (organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych);

Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska:

1. Wsparcie realizacji zadania publicznego obejmującego prowadzenie schroniska dla zwierząt w Elblągu zlokalizowanego przy ul. Królewieckiej 233;
2. Edukacja ekologiczna:
  - a) Prowadzenie edukacji ekologicznej oraz propagowanie działań proekologicznych i zasad zrównoważonego rozwoju środowiska wodnego w elbląskich przedszkolach, szkołach podstawowych, ośrodkach szkolno-wychowawczych i gimnazjach;
3. Zimowe dokarmianie ptactwa wodnego (np. kaczki, labędzie) w okresie mrozów i obfitych opadów śniegu;
4. Opieka nad kotami wolno żyjącymi:
  - a) Tworzenie bezpiecznych miejsc schronienia dla kotów wolno żyjących - Zakup domków dla kotów, które zostaną udostępnione działającym na terenie Elbląga organizacjom społecznym, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt;
  - b) Dokarmianie kotów wolno żyjących w okresie jesienno-zimowym - Wsparcie realizacji zadania realizowanego przez organizacje pozarządowe, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt;
  - c) Nie dopuszczania do nadmiernego wzrostu populacji kotów wolno żyjących – Finansowanie zabiegów sterylizacji/kastracji kotów wolno żyjących wykonywane przez zakład leczniczy dla zwierząt. Zadanie realizowane będzie przy współpracy z organizacjami społecznymi, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt;

Pełnomocnik Prezydenta ds. Organizacji Pozarządowych:

1. Działania wspomagające technicznie, szkoleniowo, informacyjnie lub finansowo organizacje pozarządowe - Prowadzenie i Obsługa Centrum Organizacji Pozarządowych;
2. Działania wspomagające technicznie, szkoleniowo, informacyjnie lub finansowo organizacje pozarządowe - Prowadzenie Uniwersytetu III Wieku;
3. Organizacja środowiskowych spotkań kombatanckich;
4. Działania wspomagające technicznie, szkoleniowo, informacyjnie lub finansowo organizacje pozarządowe - Prowadzenie Miejskiego Centrum Usług Wolontarystycznych;
5. Upowszechnianie i ochrona wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji – poprzez Prowadzenie i Obsługę Biura Porad Obywatelskich;
6. Działania wspomagające rozwój gospodarczy w tym rozwój przedsiębiorczości oraz rozwój turystyki (Forum Gospodarcze oraz Elbląskie Święto Chleba edycja VIII i IX);

7. Działania wspomagające technicznie, szkoleniowo, informacyjnie lub finansowo organizacje pozarządowe (tzw. małe granty);
8. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych (Mistrzostw Świata Kobiet i Mężczyzn w Piłce Siatkowej na siedząco);
9. Działania wspomagające technicznie, szkoleniowo, informacyjnie lub finansowo organizacje pozarządowe - Prowadzenie Ośrodka Wsparcia dla Osób Niesłyszących;

Departament Edukacji:

1. Dowóz dzieci niepełnosprawnych z terenu Miasta Elbląg do Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego w Elblągu przy ul. Szarych Szeregów 32.

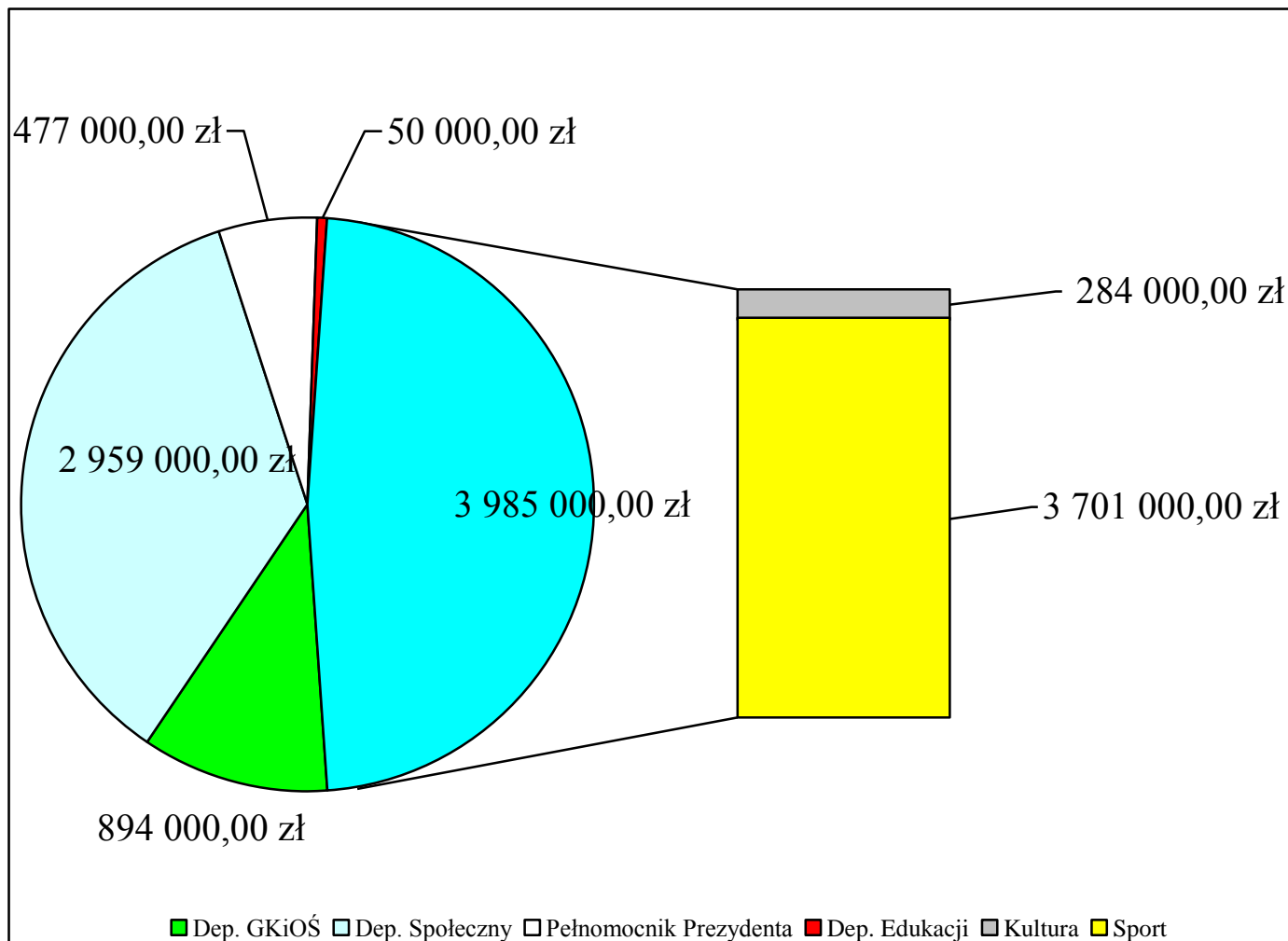
Oprócz powyższych zadań elbląski samorząd wspierał działania wieloletnie na realizację których podpisano umowy w latach wcześniejszych. Do zadań wieloletnich zleconych organizacjom pozarządowym należały:

- 1) Prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej wsparcia dziennego;
- 2) Świadczenie usług opiekuńczych na rzecz mieszkańców Elbląga;
- 3) Prowadzenie domu dla bezdomnych;
- 4) Prowadzenie ośrodka wsparcia i interwencji kryzysowej;
- 5) Prowadzenie Uniwersytetu III Wieku i Osób Niepełnosprawnych;
- 6) Prowadzenie schroniska dla zwierząt;
- 7) Działania wspomagające rozwój gospodarczy w tym rozwój przedsiębiorczości oraz rozwój turystyki (*Forum Gospodarcze* oraz *Elbląskie Święto Chleba edycja VIII i IX*);
- 8) Działania na rzecz osób niepełnosprawnych (*Mistrzostw Świata Kobiet i Mężczyzn w Piłce Siatkowej na siedząco*).

- 2) Planowana wysokość środków finansowych z przeznaczeniem na wsparcie działań organizacji pozarządowych

W roku 2014 na wykonanie zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe elbląski samorząd w budżecie Miasta zabezpieczył kwotę 8.365.000 zł., co dawało do dyspozycji Departamentom merytorycznym na realizację zadań następujące środki finansowe:

1. Departament Społeczny	- 2.959.000 zł;
2. Departament Kultury Sportu i Turystyki	- 3.985.000 zł;
w tym:	
sport i turystyka	– 3.701.000 zł
kultura	– 284.000 zł;
3. Departament Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	- 894.000 zł;
4. Departament Edukacji	- 50.000 zł;

Rysunek 1 Rozkład środków finansowych zaplanowanych w 2014 r dla organizacji pozarządowych przez Departamenty merytoryczne odpowiedzialne za bezpośrednią współpracę z organizacjami

3) Środki wydatkowane na wsparcie działań organizacji pozarządowych

Zgodnie z procedurami wynikającymi z ustawy *O działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* elbląski samorząd wydał, na wsparcie zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe, kwotę 8.025.851,91 zł. realizując 26 wymienionych wyżej zadań. W oparciu o powyższe zadania w roku 2014 ogłoszono 26 konkursów, na podstawie których elbląski samorząd podpisał 152 umowy z 102 organizacjami uczestniczącymi w otwartych konkursach ofert. Organizacje te złożyły 226 ofert wykazując zapotrzebowanie na środki finansowe w wysokości ponad 9.954.933 zł.

Ponadto w trakcie roku Prezydent Elbląga postanowił wesprzeć oddolne działania elbląskich organizacji, do których między innymi zaliczała się, ciesząca się coraz większym powodzeniem wśród

elbląskich organizacji, procedura tzw. szybkiej ścieżki opisana w art. 19a ustawy *O działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*. Organizacje w tym trybie złożyły 38 ofert pozyskując w ten sposób wsparcie od samorządu w wysokości 258.113,66 zł

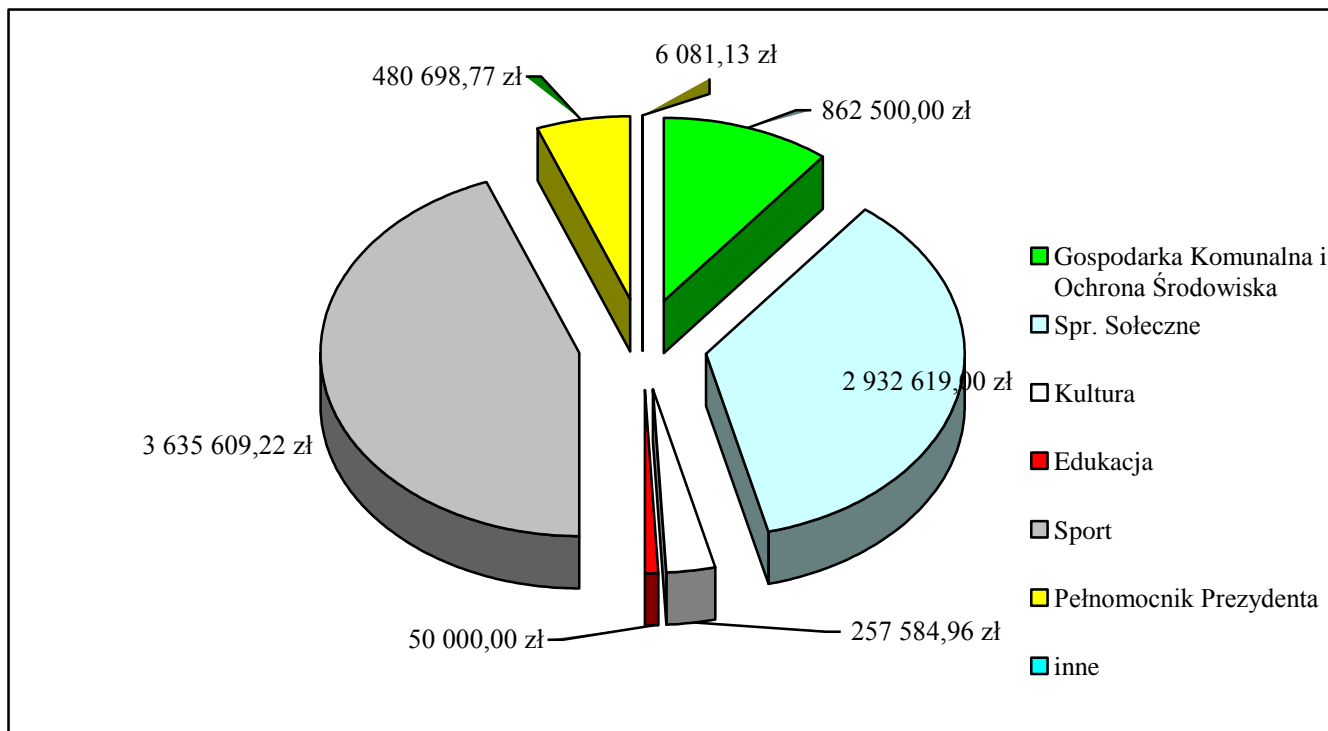
W ostatecznym rozrachunku w budżecie Miasta zabezpieczone środki finansowe rozdysponowano w następujący sposób:

Umowy zawarte w 2014 r. na podstawie ogłoszonych konkursów	Umowy wieloletnie	Umowy zawarte na podstawie art. 19 a ustawy ODPPiOW	Razem
4.576.738,25 zł	3.191.000 zł	258.113,66 zł	8.025.851,91 zł

Oprócz wspierania realizacji zadań publicznych elbląski samorząd wspierał finansowo organizację różnego rodzaju imprez. I tak wsparciem zostały objęte:

- zakupy nagród (pucharów, medali, drobnych nagród rzeczowych w postaci sprzętu sportowo-rekreacyjnego),
- zakupy wydawnictw turystycznych z przeznaczeniem na upominki w związku z organizacją imprez (turystyka kwalifikowana),
- umowy w zakresie promocji Gminy Miasta Elbląg poprzez sport (w tym stypendia sportowe),
- umowy na wykonanie usług transportowych (m.in. wyjazd sportowych reprezentacji miasta na zawody, rozgrywki i turnieje, reprezentacja sektora pozarządowego poza Elblągiem na ogólnopolskich konferencjach)
- działania związane z organizacją świątecznych spotkań elblązan (występy osób poruszających się na szczudłach, koncert, itp.),
- współorganizacja różnego rodzaju spotkań, konferencji, prelekcji itp. (m.in. opłata poczęstunku dla zaproszonych, nieodpłatne użyczenie sal na spotkania w Ratuszu Staromiejskim i w budynku Urzędu Miasta)
- organizacja Konferencji Plenarnej Elbląskich Organizacji Pozarządowych.

Łącznie w 2014 r. na wsparcie działań realizowanych przez organizacje pozarządowe elbląski samorząd wydatkował kwotę 8.225.093,08 zł. wspierając 120 organizacji zabiegających o współpracę finansową niefinansową.

Rysunek 3 Środki finansowe wydatkowane przez Departamenty merytoryczne na rzecz organizacji pozarządowych w roku 2014

4) Zadania priorytetowe

Ze względu na różnorodność działań organizacji jak i szeroki zakres współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi poza działaniami wynikającymi czysto z programów społecznych miasta Elbląga organizacje miały możliwość uczestniczenia w realizacji priorytetów skierowanych bezpośrednio na rozwój trzeciego sektora jak i na rozwój współpracy elbląskiego samorządu z organizacjami. W związku z czym w roku 2014 postanowiono kontynuować realizację priorytetów z roku 2014 stawiając duży nacisk na następujące zagadnienia:

1. Wzrost ilości środków finansowych pozyskanych przez elbląskie organizacje pozarządowe ze źródeł zewnętrznych (zwłaszcza funduszy europejskich)
2. Rozwój współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi.

Ad 1.

Realizacja priorytetu dotyczącego wzrostu ilości środków finansowych pozyskanych przez elbląskie organizacje pozarządowe ze źródeł zewnętrznych opierała się głównie na przeprowadzeniu cyklu szkoleń i doradztwa dla organizacji pozarządowych.

W ciągu roku 2014 na zlecenie Urzędu Miejskiego w Elblągu Centrum Organizacji Pozarządowych (COP) przeprowadziło 9 szkoleń w tym jedno dwudniowe, w których uczestniczyło

ponad 100 osób. Ponadto w roku 2014 Centrum Organizacji Pozarządowych zrealizowało następujące działania:

- umieszczono 180 informacji na stronie internetowej,
- 50 osób skorzystało ze zbiorów biblioteczki,
- wysłano 12 newsletterów,
- 60 organizacji skorzystało z sal, sprzętu, komputerów w COP,
- powstało 5 organizacje pozarządowych oraz grupa nieformalna,
- odbyły się 4 kawiarenki obywatelskie,
- odbyła się 1 kampania społeczna,
- zostały zrealizowane następujące działania: 4 spotkania branżowe, Forum Inicjatyw Pozarządowych, spotkanie integracyjne (Wigilia dla organizacji), powstała strona internetowa, odbyła się konferencja dla organizacji pozarządowych, w której wzięło udział 70 osób
- odbyło się 9 dwudniowych szkoleń oraz 1 jednodniowe szkolenie z zakresu działań organizacji pozarządowych (tworzenie projektów, promowanie działań organizacji, itp.),
- odbyło się 150 godzin doradztwo ogólnego,
- odbyło się 96,5 godziny doradztwa specjalistycznego,
- powstało 12 miesięcznych kalendarzy inicjatyw elbląskich organizacji pozarządowych,
- zostały udostępnione pomieszczenia dla 3 organizacji.

W roku 2014, tak jak i w latach ubiegłych nie przewidziano środków finansowych na utworzenie cieszącego się dużą popularnością tzw. Funduszu Grantowego, który w założeniu miał przekazywać kwotę od 70.000 do 150.000 zł jako wkład własny do projektów składanych przez elbląskie organizacje pozarządowe do zewnętrznych instytucji grantodawczych. Wsparcie to miałyby na celu pomoc elbląskim organizacjom w pozyskaniu ponad 1.000.000 zł. ze źródeł zewnętrznych. Tą niedogodność samorząd starał się zrekompensować wspierając działania organizacji w formie małych grantów zgodnie z art. 19 a ustawy ODPPiOW

Ad 2.

Priorytet obejmujący rozwój współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi. To działanie podzielono na 7 zadań.

Zadanie I to kontynuacja spotkań branżowych, dotyczących współpracy Departamentów Urzędu Miejskiego z organizacjami pozarządowymi.

W trakcie roku 2014 odbyło się 5 spotkań branżowych z organizacjami działającymi w sferze kultury, w sferze działalności społecznej oraz z zakresu sportu. Spotkania te miały za zadanie przekazanie

bieżących informacji na temat działań samorządu oraz poznanie potrzeb organizacji działających w zakresie merytorycznej pracy poszczególnych Departamentów Urzędu Miasta.

Zadanie II to działania związane z rozwojem i promocją wolontariatu wśród młodzieży oraz mieszkańców Elbląga.

W roku 2014 elbląski samorząd kontynuował działania mające na celu wsparcie dla organizacji pozarządowych oraz miejskich instytucji korzystających z pracy wolontariuszy poprzez finansowanie prowadzenia przez Regionalne Centrum Wolontariatu Miejskiego Centrum Wolontariatu. Na działalność Miejskiego Centrum Wolontariatu w roku 2014 przekazano z budżetu samorządu 35.000 zł.

Głównymi działaniami Miejskiego Centrum Wolontariatu były:

- Pośrednictwo w zatrudnianiu wolontariuszy poprzez przygotowanie szeroko rozumianej informacji o wykorzystaniu wolontariatu na rzecz organizacji pozarządowych oraz instytucji miejskich, prowadzenie punktu informacyjnego o działaniach i potrzebach związanych z pracą wolontariuszy w elbląskich organizacjach i instytucjach miejskich oraz budowa bazy wolontariuszy, a także stała diagnoza środowiska lokalnego celem poznania potrzeb miejskich instytucji oraz elbląskich organizacji pozarządowych w zakresie potrzeb pracy z wolontariuszami. Baza wolontariuszy składa się 3 grup:

- ❖ - Baza Wolontariatu młodzieżowego
- ❖ - Baza Wolontariatu studenckiego
- ❖ - Baza Wolontariatu 50+

- Edukacja wolontariuszy z zakresu ich praw i obowiązków oraz, w zależności do specyfiki przyszłej pracy w elbląskich instytucjach i organizacjach pozarządowych, kadry - szkolenie personelu zatrudnionego w elbląskich instytucjach i organizacjach pozarządowych do pracy z wolontariuszami oraz edukacja młodzieży poprzez prowadzenie lekcji dotyczących promocji idei wolontariatu wśród młodzieży elbląskich placówek edukacyjnych wraz z innymi liderami organizacji pozarządowych.

- Promocja wolontariatu.

Ponadto elbląski samorząd podpisał umowę partnerską z Elbląskim Stowarzyszeniem Wspierania Inicjatyw Pozarządowych dotyczącą współrealizacji projektu *Modelowy Samorząd*, finansowanego ze środków Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2014, Poddziałanie 5.4.2 Rozwój dialogu obywatelskiego, którego jednym z działań jest opracowanie Systemu wsparcia wolontariatu w Elblągu.

Zadanie III dotyczyło kontynuacji prac nad Stworzeniem Wieloletniej Strategii Współpracy Samorządu z Organizacjami Pozarządowymi.

W roku 2014 ukończono tworzenie założeń do *Wieloletniego Programu Współpracy Samorządu z Organizacjami Pozarządowymi*, jednakże długi okres tworzenia tego dokumentu spowodował, iż pierwotnie założone działania uległy dezaktualizacji. W związku z powyższym zaplanowano, iż w roku 2015 przed uchwaleniem powyższego dokumentu dokonana zostanie jego aktualizacja.

Zadanie IV miało na celu realizację działań na rzecz wsparcia i rozwoju spółdzielczości społecznej. W ramach tego zadania w roku 2014 przy Prezydencie Elbląga działał Zespół ds. Rozwoju Ekonomii Społecznej. W roku 2014 członkowie Zespołu brał udział w wizycie studyjnej w Ghent gdzie mieli możliwość poznania Belgijskich rozwiązań mających na celu rozwój przedsiębiorstw społecznych zatrudniających osoby wykluczone i długotrwale bezrobotne. Wizyta zorganizowana była przez współpracujący z samorządem Ośrodek Wspierania Inicjatyw Ekonomii Społecznej.

Zadanie V i VI miało na celu realizację działań zmierzających do poprawy wymiany informacji i doświadczeń pomiędzy pracownikami Urzędu Miasta, a pracownikami organizacji pozarządowych pracujących w tym samym obszarze oraz realizację działań zmierzających do opracowywania dokumentów i procedur zmierzających do efektywniejszego wykorzystania współpracy samorządu z organizacjami. Obydwa zadania podlegają ciągłemu procesowi ewaluacji. Wynikiem oceny jest współpraca z Elbląskim Stowarzyszeniem Wspierania Inicjatyw Pozarządowych w realizacji dwóch projektów finansowanych z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2014, tj.: *Elbląg Konsultuje i Modelowy Samorząd*.

Zadanie VII było realizowane we współpracy z Elbląską Radą Działalności Pożytku Publicznego oraz Radą Elbląskich Organizacji Pozarządowych i miało na celu promocję wśród mieszkańców Elbląga postaw społecznych i obywatelskich, w tym przekazywania na rzecz elbląskich organizacji pożytku publicznego 1% podatku.

Elbląski samorząd dostrzegając wzrost profesjonalizmu organizacji pozarządowych widzi potrzebę przekazywania organizacjom, do realizacji, coraz większej ilości zadań publicznych. Jak wspomniano we wstępie niniejszego sprawozdania elbląskie organizacje pozarządowe są największą aktywność przejawiają w sferze pomocy społecznej, ochrony zdrowia, pomocy osobom starszym oraz pomocy osobom niepełnosprawnym. I właśnie na tym polu występuje największa profesjonalizacja działań organizacji pozarządowych. Wspecjalizowane organizacje przejmują od samorządu realizację kluczowych zadań z zakresu pomocy społecznej i nie tylko. I tak elbląskie organizacje w roku 2014 prowadziły na podstawie umów wieloletnich następujące placówki:

1. Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi – prowadzony przez Elbląskie Stowarzyszenie Pomocy Humanitarnej im. Św. Łazarza „Lazarus” z siedzibą w Elblągu przy ul. Skrzydlatej 15 a.
2. Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi (z niepełnosprawnością intelektualną) przy ul. Saperów 14 d – prowadzony przez Polskie

- Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Koło w Elblągu z siedzibą przy ul. 1 Maja 1.
3. Dom dla Bezdomnych im. Św. Brata Alberta przy ul. Nowodworskiej 49 – prowadzony przez Stowarzyszenie na rzecz osób bezdomnych i potrzebujących „Od nowa...” w Elblągu z siedzibą przy ul. Nowodworskiej 49.
  4. Ośrodek Wsparcia i Interwencji Kryzysowej – Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży – prowadzony przez Diecezję Elbląską.
  5. Placówkę opiekuńczo – wychowawczą wsparcia dziennego przy ul. Łęczyckiej 26 – prowadzonej przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zarząd Oddziału Okręgowego z siedzibą w Elblągu przy ul. 1 Maja 37.
  6. Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt – przy ul. Królewieckiej 233 prowadzone przez OTZ Animals

Rozdział III Współpraca Pozafinansowa

Elbląski samorząd oprócz wsparcia finansowego współpracuje z elbląskimi organizacjami podczas organizacji przez organizacje pozarządowe spotkań otwartych, np. poprzez możliwość nieodpłatnego udostępnienia lokalu, środków technicznych, itp. Pracownicy Urzędu Miasta pomagają organizacjom w pozyskiwaniu środków finansowych na realizację zadań publicznych z innych źródeł niż dotacja samorządu miasta. Realizują lub współuczestniczą w przygotowaniu szkoleń, konferencji, forum wymiany doświadczeń, w celu podniesienia sprawności funkcjonowania organizacji. Współpraca samorządu miasta Elbląga jest realizowana również poprzez wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności i współdziałania oraz poprzez tworzenie wspólnych zespołów zadaniowych o charakterze doradczym i inicjatywnym. Ponadto do roku 2014 elbląski samorząd wynajmował na preferencyjnych warunkach lokale 35 organizacjom, z czego część organizacji została całkowicie zwolnionych z opłat czynszowych. Łączna powierzchnia zajmowana przez organizacje wynosi 8.433 m² oraz 661 m² piwnic, a także w niektórych przypadkach tereny przyległe.

Użyczenie wyżej wymienionych obiektów znacząco wpływa na rozwój aktywności organizacji pozarządowych oraz większą integrację sektora, co można było zaobserwować po realizacji w 2014 r. działań na rzecz mieszkańców naszego miasta oraz na rzecz innych organizacji.

W związku z stosowaniem przez samorząd stawek preferencyjnych dla organizacji pozarządowych wpływy do budżetu ZBK za wynajem powierzchni w roku 2014 były znikome

Zgodnie z zapisami ustawy *O działalności pożytku publicznego i wolontariacie* samorząd przyjął w dniu 4 listopada 2010 r. Uchwałę Rady Miejskiej w Elblągu Nr XXXI / 731 / 2010 *Regulamin prowadzenia konsultacji z elbląskimi organizacjami pozarządowymi* aktów prawa miejscowego. W roku 2011 dokonano ewaluacji w/w uchwały. Zgłoszone przez zewnętrzny zespół ewaluacyjny uwagi zostały

przeanalizowane i część z nich została wprowadzona w procesie konsultacyjnym w kolejnych latach. Ponadto doświadczenia związane z procesem konsultacji pomiędzy samorządem a organizacjami pozarządowymi zaowocowały w roku 2014 działaniami mającymi na celu wprowadzenie systemu konsultacji z mieszkańcami Elbląga.

W ramach współpracy pozafinansowej samorząd Miasta Elbląga w roku 2014 włączył się po raz kolejny w organizację kampanii 1%, która od kilku lat jest jedną z form promocji elbląskich organizacji posiadających status pożytku publicznego i ma na celu zachęcanie mieszkańców miasta do przekazywania 1% podatku dochodowego na rzecz tych podmiotów. Z satysfakcją należy nadmienić, iż kampania 1%, do której Elbląg włączył się niemal od jej początku, z każdym rokiem jest coraz bardziej popularna i zauważalna nie tylko w naszym mieście, ale także w całym kraju.

Mówiąc o promocji III Sektora należy wspomnieć o udziale elbląskiego samorządu w organizacji Forum Inicjatyw Pozarządowych, święta wszystkich organizacji, na którym to organizacje mogą pokazać swój potencjał i dorobek mieszkańcom Elbląga. W roku 2014, tak jak w latach wcześniejszych, Forum Inicjatyw Pozarządowych odbyło się w ramach Dni Elbląga pod hasłem „III Dzień na III Sektor”.

Pisząc o współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi należy zaznaczyć aktywność organizacji na polu bezpieczeństwa i porządku publicznego. Na terenie Elbląga od roku 1999 realizowany jest Program Bezpieczny Elbląg, którego zapisy realizują w swych działaniach m.in. Departamenty Urzędu Miejskiego, Policja, Straż Pożarna, MOPS, zarządcy budynków oraz elbląskie organizacje pozarządowe. Prowadzone przez organizacje akcje wraz z realizatorami Programu Bezpieczny Elbląg przyczyniają się znacznie do wzrostu poczucia bezpieczeństwa mieszkańców miasta, jak również podnoszenia świadomości elblążan na temat potencjalnych zagrożeń. Ponadto, realizacja zapisów wyżej wymienionego Programu wpływa znacząco na pogłębienie współpracy pomiędzy jednostkami bezpośrednio realizującymi zadania Programu a organizacjami pozarządowymi należy tu wymienić m.in. różnego rodzaju partnerstwa i współdziałania pomiędzy Komendą Miejską Policji a organizacjami. Wykonawcy Programu do dnia dzisiejszego zrealizowali wiele przedsięwzięć. Przedsięwzięcia te prowadzono w trzech głównych kierunkach działania:

- ❖ Szeroko pojętego bezpieczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa ruchu drogowego.
- ❖ Pracy z dziećmi i młodzieżą.
- ❖ Popularyzacji Programu Bezpieczny Elbląg wśród mieszkańców Elbląga.

Elbląskie organizacje największą aktywność przejawiają w działaniu, które ukierunkowane jest na pracę z dziećmi i młodzieżą, na promocję bezpieczeństwa i jego zabezpieczenie. I tak PCK w elbląskich szkołach organizuje między innymi Mistrzostwa Pierwszej Pomocy Przedlekarskiej, Olimpiadę Promocji Zdrowego Stylu Życia oraz akcję honorowego krwiodawstwa. Ponadto organizacje włączają się również w działania mające na celu powszechną naukę pływania, która

realizowana jest jako pozalekcyjne lekcje wychowania fizycznego. Pisząc o realizacji Programu Bezpieczny Elbląg należy również nadmienić, iż organizacje realizując swoje programy autorskie podejmują szereg działań prewencyjnych zmierzających do przeciwdziałania patologiom społecznym mającym na celu przeciwdziałanie przemocy oraz uzależnieniom od alkoholu i środków odurzających. Działania te realizowane są podczas codziennej pracy z dziećmi i młodzieżą oraz podczas organizacji wypoczynku letniego i zimowego. Natomiast dla osób dorosłych prowadzone są darmowe działania między innymi z zakresu wsparcia psychologicznego, pedagogicznego oraz porad prawnych. Działania te skierowane są nie tylko dla środowisk zagrożonych alkoholizmem oraz ofiar przemocy domowej.

Ponadto w roku 2014 elbląskie organizacje wraz z Policją monitorowały dzikie kąpieliska oraz strzegły bezpieczeństwa na rzece Elbląg.

Rozdział IV Podsumowanie

System współpracy to oczywiście znacznie więcej niż opisany wyżej Roczny program współpracy nakazany samorządom do przyjęcia przez ustawę *O działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*. System to trwale wkomponowanie organizacji w strukturę działań samorządu oraz dobra praktyka współpracy. System współpracy to również szereg działań organizacji pozarządowych, które poprzez swą aktywność wspierają wszelkiego rodzaju pomysły samorządu, to także działania, które pokazują, iż młodzież, przedsiębiorcy i mieszkańcy Elbląga otwarci są na wszelkiego rodzaju zachowania społeczne mające między innymi na celu wsparcie i pomoc dzieciom, instytucjom oraz osobom potrzebującym.

Reasumując, należy stwierdzić, że zawarte w Rocznym programie współpracy na rok 2014 finansowe i pozafinansowe formy współpracy zostały zrealizowane.

Przygotował i opracował:

Maciej Pietrzak